

Nr 250

Av herrar **Jansson** i Benestad och **Dahlgren**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driften av lokala yrkesskolor.*

(Lika lydande med motion nr 221 i Första kammaren)

I sina petita avseende budgetåret 1963/64 har överstyrelsen för yrkesutbildning föreslagit vissa förbättringar av statsbidraget till inbyggda skolor och företagsskolor. Beträffande inbyggda skolor inom industri och hantverk föreslår överstyrelsen sålunda att statsbidraget för undervisningen i yrkesarbete för avdelning om minst 8 elever skall höjas från 13 000 kr. till 16 000 kr. per år räknat. Det förstnämnda beloppet, som i huvudsak är avsett till lärarlöner, har varit oförändrat sedan år 1958. Med hänsyn till löneutvecklingen finner överstyrelsen det motiverat med en höjning motsvarande 25 %, vilket i kronor räknat skulle medföra ett belopp om 16 250 kr. I konsekvens härmed föreslår överstyrelsen att statsbidraget till företagsskolor höjes i motsvarande mån, d. v. s. med 25 %. Detta skulle medföra en höjning från 14 500 kr. till 18 125 kr., avrundat 18 000 kr. I anslutning härtill har överstyrelsen även föreslagit att statsbidrag skall utgå till inbyggda skolor inom handelns område samt företagsskolor inom handelns och det husliga arbetets områden. Departementschefen har emellertid godtagits endast förslaget rörande inbyggda skolor inom handelns område.

Enligt vår mening är den avvisande hållning som departementschefen inlagit till de båda förstnämnda förslagen ägnad att inge betänkligheter. På senare tid har det blivit allt klarare att den försämring av statsbidragens reella värde och andel av kostnader som staten lämnar bidrag till medfört synnerligen ogynnsamma konsekvenser för olika berörda huvudmän. Det måste därför ses som en viktig uppgift för riksdagen att tillse att kostnadsandelar och kostnadsrelationer ej förändras på det opåkallade sätt som förekommit i både detta och andra fall.

Vårt undervisnings- och utbildningsväsende genomgår f. n. en omfattande expansion och utbyggnad. Enligt vår mening är det av stor vikt att den praktiska yrkesutbildningen ej eftersättes härvidlag. De ungdomar som väljer praktiskt inriktade banor måste ha samma rätt och beredas samma möjligheter till utbildning som andra ungdomar. Då den fortsatta försämring av kostnadsrelationerna som de berörda huvudmännen får vidkännas om bidragsgrunderna inte förbättras torde komma att verka hämmande på den fortsatta utbyggnaden, bör enligt vår mening överstyrelsens för yr-

kesutbildning förslag biträdas. Härvid bör särskilt uppmärksammas att utbildningen i inbyggda skolor och företagsskolor måste betecknas som värdefull, emedan den ger eleverna en särskilt god kännedom om förhållandena i arbetslivet.

Det måste också uppmärksammas att det från det allmännas synpunkt ställer sig ekonomiskt fördelaktigt med dessa former av yrkesutbildning. Kostnaderna blir avsevärt lägre än vid andra former av yrkesutbildning. På något längre sikt får det därför anses vara även ett ekonomiskt intresse för det allmänna att statsbidraget utgår med den år 1958 gällande andelen av de berörda kostnaderna.

Departementschefens tillstyrkande av överstyrelsens förslag rörande inbyggda skolor inom handelns område kan inte anses till fyllest. Från både handelns och det husliga arbetets synpunkt är det angeläget att samma möjligheter till yrkesutbildning finns på deras områden som inom andra näringsgrenar. Men främst är det angeläget att den ungdom som söker sig till handeln eller det husliga arbetsfältet erbjuds utbildningsmöjligheter som är likvärdiga med andra ungdomars. Visserligen förekommer ändå en omfattande utbildningsverksamhet inom företagen på dessa områden, men man får inte bortse från t. ex. den betydelse som den offentliga auktorisationen skulle ha för de berörda eleverna. Vi föreslår därför att riksdagen bifaller överstyrelsens framställning om statsbidrag även till företagsskolor inom handelns och det husliga arbetets områden.

De merkostnader som föranledes av vårt bifallsyrkande till yrkesöverstyrelsens förslag torde inrymmas inom det av departementschefen förordade anslaget, förhöjt med 4 milj. kr.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen med bifall till överstyrelsens för yrkesutbildning förslag rörande statsbidraget till inbyggda skolor och företagsskolor inom industri och hantverk samt företagsskolor inom handelns och det husliga arbetets områden måtte till *Bidrag till driften av lokala yrkesskolor* för budgetåret 1963/64 anvisa ett förslagsanslag av 99 000 000 kr.

Stockholm den 24 januari 1963

Fridolf Jansson

Anders Dahlgren

i Benestad
